

Stemningen her i Salen med Hensyn til Affkaffelsen af Henrettelsens Offentlighed.

Goos: Jeg for mit Bedkommende vil haabe, at den Stemning, som har været her i Salen ogsaa for den Del af Lovforslaget, som angaar Ombytning af offentlig Henrettelse med Henrettelse under mere begrændset Offentlighed, maa bevares trods de Bemærkninger, der ere fremsatte af det ærede Medlem, der nys satte sig. Det ærede Medlem er imod denne Bestemmelse, for det Første fordi han er bange for, at det skulde føre, som det er bemærket af et andet æret Medlem, tre Fjerdedele ad Veien til Affkaffelse af Dødsstraffen. Derom tror jeg nu i Virkeligheden, at man maa sige, at det fører hverken et eneste Fjed nærmere til Dødsstraffens Affkaffelse eller et eneste Skridt fjernere fra den, og det, fordi denne Affkaffelse hviler paa ganske andre Momenter end paa Henrettelsens Offentlighed eller Ikke-Offentlighed. Jeg tror, at det er kun en ren Mandrighed af den forresten meget berømte Forfatter, som det ærede Medlem (Bajer) anførte, der først citerede dette, at det skulde være tre Fjerdedelen af Veien til Dødsstraffens Affkaffelse. Det andet Hensyn, som den ærede sidste Taler gjorde gjældende, var, at Dødsstraffen formentlig skulde tabe al Betydning i alt Fald al juridisk, filosofisk Begrundelse, naar den ikke foregik offentlig. Det kan jeg slet ikke være enig med ham i. Der er kun en eneste filosofisk-juridisk Betragtning, som kan lægge Vægt paa Offentlighed, for at Straffen ellers ikke skal tabe sin Karakter. Det er — siden det ærede Medlem omtalte dette — den Theori, som vil affrække ved den egentlige Eksekution; men det er en aldeles forældet Opfattelse, den er man kommen fra paa alle Punkter. Affrækkelsen ligger i Lovens Trusel i Lovbestemmelsen, kun at Offentligheden eller Staten i det Hele skal have Sikkerhed for, at denne Trusel sættes i Værk. Det, der nu for mig er det afgjørende Motiv til at foretrække den begrændsede Offentlighed, er, at denne i sig selv saa alvorfulde Handling, som Henrettelsen er, ikke maa tabe Noget af denne sin Karakter. Det kan man ikke garantere for ved den almindelige Offentlighed. Jeg vil slet ikke paastaa — idetmindste har jeg ikke faaet Indtrykket af, at det særligt var paa dette Punkt, at den sidste Henrettelse, som foregik her i Landet, havde noget Anstødeligt, men paa den anden Side har jeg et meget levende Indtryk af, at den næstsidste Henrettelse efter alle Beskrivelser netop feilede paa dette Punkt, netop havde en høist anstødelig Karakter som Følge af

Offentlighed, hvorved Henrettelsen er udsat for at tabe sin egentlige, frygtelig alvorfulde Betydning. Man kan ikke ved den almindelige Offentlighed forhindre, at der kommer et Publikum tilstede, som søger Andet end Alvooren deri, og man kan, som ogsaa bemærket idag, ikke heller benegte eller lukke Øinene for den Kjendsgjerning, at der er noget Eendommeligt, aandeligt Smitsomt i den offentlige Henrettelse, hvoraf man har set ganske mærkelige Følger. Det, der skal kræves, er en Henrettelse paa en saadan Maade, at det Offentlige er sikker paa, at den virkelig finder Sted, og finder Sted paa en alvorfuld Maade. Vægten lægger jeg derfor hovedsagelig paa den officielt nødvendige Tilstedeværelse, men under de høist forskellige Forhold, Meninger og Anskuelser om, hvorledes den officielle Tilstedeværelse skal ordnes, kan jeg ikke negte, at det forekommer mig, at Lovforslaget er rigtigt. Lad Justitsministeren afgjøre det i hvert Tilfælde! Det forekommer mig efter sin Bestaaenhed at være et administrativt Spørgsmaal, som det er vanskeligt at træffe en fuldt tilfredsstillende Ordning af i Loven. Derpaa lægger jeg Vægten, at man for alle Tilfælde, under alle Omstændigheder skal være sikker paa en fuldt officiel, uødvendig, pligtig Tilstedeværelse som Garanti, som Sikkerhed for, at Henrettelsen virkelig finder Sted, og for at den sker alvorligt og høitideligt. Ved Siden deraf kommer en Nærværelse, som ikke er pligtig, og det synes mig at være en rigtig Tanke, at den kan hydes forskellige Elementer. Der er saa den Grændse, som Justitsministeren fremhævede, at vi kun faae at raade over et begrændset Rum, saa at der slet ikke kan være Tale om store Mængders Nærværelse, saaledes formentlig heller ikke om Militærets Nærværelse; men den behøves jo heller ikke under denne Forudsætning, det er kun under den store Offentlighed, at der er Brug for Militær. Der kan altsaa kun være Tale om at indbyde forskellige Elementer, men ogsaa om dem er der jo høist forskellige Meninger om, hvorledes dette bedst kan ordnes, og er man bange for, at Bestemmelsen om Politivirighedens Tilladelse kan benyttes til Jorvel for en „velsindet“ Presse, kan man jo sige: Stedets Presse, men at gaa til de 130 Presserepræsentanter kan der jo ikke være Tale om, naar vi tænke paa de Rum, som der her er Tale om. Jeg vil, fordi det nu engang er en Overbevisning hos mig, alvorligt anbefale, at ogsaa denne Side af Sagen medtages, og at den Velvillie, Thinget har vist Forslaget i det Hele, maa bevares ogsaa overfor denne Del deraf.